

ikke mere det, den var paa den Tid, da det nu brændte Slot blev bygget. Den Gang var København en forholdsvis lille By, som var bygget paa en helt anden Maade, end den har udviklet sig senere. Nu er København noget helt andet, og nu trænges der til Færdselslinier af en helt anden Art end dem, man kunde nøjes med den Gang. Vi havde ogsaa paa vor Plan anvist en Plads til en Rigsdagsbygning og til forskellige andre offentlige Bygninger. Det skal jeg ikke her komme nærmere ind paa. Da vi nu i Fjor havde et Regeringsforslag foreliggende om Genopførelse af Christiansborg Slot og en Rigsdagsbygning, kom der, som bekendt, et Andragende fra Københavns Magistrat til Regeringen, som gik ud paa, at man ved denne Sags Ordning skulde søge at tilvejebringe saa hensigtsmæssige Færdselslinier over Slotsholmen som muligt. Dette Andragende blev af Regeringen tilsendt Udvalget, og i Udvalgets Betænkning blev det skrevet, at man ogsaa opfordrede til, at saadanne Færdselslinier skulde tilvejebringes. Det er det Spørgsmaal, jeg navnlig ønsker at fremdrage her, at der ved Planernes Forelæggelse bliver taget tilbørligt Hensyn til Færdselen mellem Byens Centrum og den vestlige Del af Byen, hvor Banegaardene ere beliggende. Det er et Spørgsmaal om Fremme af Erhvervslivet her i Byen, og man kan dog sige sig selv, at skal København være i Stand til som hidtil at modtage en stor Del af Landets øvrige Befolkning og give denne Folkeforøgelse tilstrækkeligt Erhverv, saa maa Erhvervsforholdene her i Byen ordnes paa saa hensigtsmæssig en Maade som muligt. Et Led i Bestræbelserne herfor er det, at der bliver tilvejebragt en hensigtsmæssig Færdselslinie over Slotsholmen. Vi Socialdemokrater ere jo ikke særlig begejstrede for at opføre et Slot, vi have heller ikke, da Sagen var for, stemt for at opføre Christiansborg Slot. Vi have stemt for at opføre en Rigsdagsbygning, vi ønske andre offentlige Bygninger, vi ønske en Højesteretsbygning, vi ønske i det hele en Plads for vort Retsvæsen, der — det gælder baade Højesteret og de andre Retter — ikke har de bedste Lokaler. Og naar der nu er Planer oppe om at fjerne Slotsruinerne, medens man i Fjor gik ud fra, at Slotsruinerne skulde benyttes til det ny Slot, saa vil jeg dertil sige, at vil man fjerne denne Slotsruin, kan jeg naturligvis ikke se derpaa med nogen Misfornøjelse, tværtimod, jeg vil ogsaa gerne have den fjernet, men jeg vil dog ikke gerne have,

at man saa skulde opføre et nyt Slot paa lignende Maade, som det nu ligger og spærrer Vejen mellem Byens Centrum og den vestlige Del af Byen. Mellem de Planer, der foreligge, er der en enkelt, som tager noget Hensyn til disse Færdselslinier, som man kunde bruge. Og jeg vil tillade mig at henstille til den højtærede Minister, at Spørgsmaalet om Færdselen over Slotspladsen maa blive taget under nøje og alvorlig Overvejelse, forinden Planerne komme til at foreligge for Rigsdagen.

Den højtærede Trafikminister talte om Tilvejebringelsen af Jernbanemateriel og sagde, at man bestræbte sig for at tilvejebringe den største Mængde heraf her i Danmark. Men med Hensyn til Lokomotiver, som der ogsaa var Tale om, kom der intet Tilbud fra indenlandske Fabrikker. I tidligere Aar havde der været Tilbud, og man havde da ogsaa ladet de indenlandske Fabrikker bygge Lokomotiver, men i de senere Aar var der ikke kommet noget Tilbud i saa Henseende. Jeg skal tillade mig at henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, at dette Spørgsmaal vistnok kan løses saaledes, at Staten selv bygger sine Lokomotiver. Staten bygger selv sine Orlogsskibe, og naar Staten kan bygge sine Orlogsskibe, med hvad dertil hører af Dampmaskiner og alt øvrigt Tilbehør, saa forekommer det mig, at Staten ogsaa kan bygge sine Lokomotiver selv. Jeg rejste for adskillige Aar siden, da jeg var Medlem af Landstinget, dette Spørgsmaal og mente, at man skulde anlægge en Lokomotivfabrik her i Danmark for ikke at være nødt til at lade sine Lokomotiver bygges i Udlandet. Den Gang mente man imidlertid, at vort Forbrug ikke var stort nok, det kunde ikke betales sig for Danmark at indrette en saadan Fabrik. Ser man imidlertid hen til den Udvikling, som Jernbanevæsenet har taget her i Landet, en Udvikling, som ganske sikkert vil blive fortsat i en lang Fremtid, maatte det nok kunne betale sig at indrette og drive en Lokomotivfabrik. Og naar det nu foreslaas at flytte Maskinværkstederne over til den ny Plads ved Kalvebodstrand, kunde man maaske samtidig bygge et Lokomotivværksted der, hvor man da maaske ogsaa kunde bygge andet Jernbanemateriel, som vi nu maa købe hos private.

Jeg vil dernæst omtale et andet Spørgsmaal vedrørende de københavnske Banegaardsforhold, nemlig Stationen ved Svanemøllen paa Østerbro. Det har tid-